

MIJN BOSCH.

Achter de heide, die de vruchtbare akkers van het dorp in wijden kring omgeeft, daar vindt ge mijn bosch. Zulk een bosch is er voor mij geen tweede; al de herinneringen van mijn jeugd zijn er in vastgegroeid; het is een stuk van mijn leven geworden, geweest zo lang ik mij herinneren kan.

Heel ver op den achtergrond van mijn leven staat het bosch als een donkere lijn aan den horizon. Ik kende het dorp reeds en ik kende de heide, en ik vroeg naar de beteekenis van de torens, die ik in de verte zag, en van de donkere streep aan den horizon. En mijn moeder trachtte mij uit de boomen van den tuin een beeld te doen vormen van het bosch, dat ik kennen zou, doch ze deed weldra beter; ze droeg er mij heen, en van die goede zitplaats heb ik voor 't eerst mijn bosch gezien, en ik heb geduizeld van de menigte rechte stammen. Die veelheid is mijn eerste herinnering van mijn bosch; een gevoel van overmacht vervult me nog, als ik zoover terugdenk.

En dan zie ik me als kleine jongen verdwaald in het bosch. Een grootere buurjongen had mij meegenomen de heide over, buiten weten van mijn moeder. Hij bracht me naar het bosch, leidde er mij diep in, en terwijl ik peinzend en onderzoekend keek naar de rechte stammen en de vertakte kruinen, snelde hij weg en school achter een der boomen. Eensklaps bemerkte ik, dat ik alleen was. Ik keek en staarde, maar naar alle richtingen zag ik niets dan stammen, op elkaar gelijkend tot verwarrens toe. Verdwaald in het bosch, ver van mijn moeder. Hoe zou ik, ongehoorzaam kind, tot haar terug kunnen komen! Mijn schrik en mijn angst hebben niet lang geduurd, mijn buurjongen vermaakte zich slechts korten tijd met mijn verbijstering, maar lang heeft het geduurd, eer ik hem vergeven kon, dat hij mijn bosch mij maakte tot een zaak van vreeze.

Maar daarna heb ik mijn bosch liefgekegen. Toen ik het leerde kennen. Toen ik er in dwaalde aan de hand van mijn moeder, die mij opmerken deed, dat het bosch niet zoo groot was, en dat ik altijd en overal den toren van ons dorp weervinden kon tusschen de stammen door. Toen ik er in speelde met mijn trouwen makker en we samen onze levendige verbeeldingskracht lieten werken, toen we rondzwierven met Stanley in donker Afrika, met Robinson leefden op een eenzaam eiland, toen onze dennen de kokospalmen waren van Stuurman Flink, en we rondkeken, of we geen Indianen zagen naderen. En meest heb ik mijn bosch liefgekegen op mijn eenzame tochten, tochten, die ik deed, toen mij de jongenskiel van de schouders gleed, die ik deed in de dagen der poëzie van den jongelingsleeftijd, die ik herhaal, nu mijn haren beginnen te grijzen, en de stammen me door hun omvang vertellen, hoe vele jaren ik reeds mijn bosch heb liefgehad, mijn zwijgende, groene, heerlijke bosch!

Mijn bosch! Of het mijn bosch is? Vraag de vogeltjes of ze huur betalen voor de plaats van het nest, dat ze zich bouwden tusschen de takken; vraag de eekhoorns, of ze niet evenveel, en meer, recht hebben op het bosch, dan de man, die de eigendomsbrieven zorgvuldig bewaart in de laden van zijn brandkast, en die over lang of kort een deel der stammen zal laten kappen, om hun schoonheid om te zetten in geld. Ja, hij is de eigenaar, maar eekhoorns en vogels hebben het vruchtgebruik, en ik heb het genot. Wiens bosch is het dan? Ik heb er evenveel recht op als op de lucht, die ik inadem, evenveel recht als op het gezang van den leeuwerik, hoog boven de heide, en mocht

de eigenaar ooit zijn bosch afrasteren, dan zal ik nog het bosch instaren, en mijn genot zal, met droefheid vermengd, tóch genot wezen.

Een genot is het, de lucht van mijn bosch in te ademen. Ik herken in het voorjaar eiken en platanen en esschen elk afzonderlijk aan hun geur, maar mijn dennen spreken de taal der geuren het gansche jaar door, en versterken mijn longen en mijn zenuwen door hun prikkeling. Wie dagelijks in mijn bosch komt, vindt dagelijks kracht.

Een genot is het wandelen in mijn bosch. Hoe veert dat tapijt! Daar liggen de naalden van jaren herwaarts, de oudste overgaand in vruchtbare teelaarde, die door latere geslachten zal worden gebruikt voor het kweken van hun voedsel, de jongere in een dichte laag mijn voet beschermend tegen de kilheid en de hardheid van den bodem. Wat loopt dat goed! Zou men zich in een dennebosch wel kunnen vermoeien? En wat ligt dat goed! 'k Heb als kind wel geslapen in mijn bosch, als het zachte gesuis van den zomerdag mij ten wiegeliel was.

Een genot is het staren tusschen de stammen. 'k Heb die stammen willen vergelijken met de pilaren, die het hooge gewelf van een tempel dragen. Maar 't was omgekeerd; die pilaren zijn een navolging van de stammen in mijn bosch. En waar is de kathedraal, die zooveel verscheidenheid van zuilen weet aan te wijzen? Recht en rond zijn mijn stammen, en gerimpeld is hun bast. Ze staan niet in rechte lijnen, want mijn bosch is niet geplant; 't is gezaaid door kennershand, 't is uitgedund, toen het nog jong was, en nu staan de groote stammen in sierlijke wanorde, zoodat nergens het inzicht in mijn bosch overeenkomt met wat ik in andere richting zie.

Wanneer mijn bosch het schoonst is? Ik weet het niet. Ik heb er gewandeld des morgens vroeg, als de vogelen den dauw schudden van hun veeren en jubelen de zonen tegemoet; 'k heb er gerust op heeten zomerdag, als de vogelen zwijgen, en niets wordt gehoord, dan het suizen der naalden in den zwakken ademtocht des winds; 'k heb er vertoefd, als de storm de kruinen deed galmen als orgeltonen, en de takken deed kraken en breken; 'k heb er gestaan, verrukt van aandoening, als de zon na een regenbui elk naaldje deed parelen en schitteren; 'k heb er gezwegen in aanbidding, als de rijm de takken verzilverd had en bestrooid met diamanten, flonkerend in den glans der bleeke winterzon.

Ja, ik weet het; des avonds is mijn bosch het mooist, als het zich gereed maakt om te slapen. Den ganschen dag hebben de naalden gelispeld en gefluisterd, hebben de kevers gebromd en de vliegen gegonsd, hebben de vogels gedarteld tusschen de takken. Maar nu wordt enkel de stilte gehoord. Nu leidt niets mijn aandacht af, nu zie ik in de schemering niet meer de boomen in de verte; nu spreken de stammen hun eigen sprake, hun sprake van eeuwigheid.

Die rechte stammen wijzen omhoog, naar de wereld der eeuwigheid; ze streven hooger van jaar tot jaar, en het leven van den boom wordt sterker naarmate hij ouder wordt, tot het tintelt en geurt in de uiterste naalden. Mijn bosch staat niet stil, zelfs in den winter blijft het groen; en 't is me een beeld van wat mijn leven moet zijn en kan zijn, een toenemen altijd door, een leven steeds krachtiger, een geuren steeds zuiverder, een suizen steeds welluidender.

Mijn bosch, hoe zal ik u kunnen zeggen al de liefde van mijn hart!

A. L.

— Naar een staalgravure van J. J. van Poorten.

BEUKENWOUD.